

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007

Proba scrisă la MATEMATICĂ

PROBA D

Varianta 002

Proba D. Programa M1. Filiera teoretică, specializarea Științe ale naturii; Filieră tehnologică, profil Tehnic, toate specializările
 ♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete

SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se calculeze distanța dintre punctele $A(3,-3)$ și $B(-3,3)$.
- (4p) b) Să se determine partea reală a numărului complex $z = (3i)^3$.
- (4p) c) Să se arate că vectorul $4\vec{i} + 3\vec{j}$ are lungimea egală cu 5.
- (4p) d) Să se dea un exemplu de dreaptă paralelă cu dreapta de ecuație $y - 3x - 3 = 0$.
- (2p) e) Să se calculeze $\sin \frac{\pi}{2} + \sin \pi$.
- (2p) f) Să se calculeze aria unui triunghi care are lungimile laturilor egale cu 3, 4 și 5.

SUBIECTUL II (30p)

1.

- (3p) a) Să se calculeze câte numere de 3 cifre au suma ultimelor două cifre egală cu 3.
- (3p) b) Să se dea un exemplu de matrice $A \in M_2(\mathbf{R})$ pentru care $\det(A) = 3$.
- (3p) c) Să se determine numărul real x pentru care $\log_3(3+x) = 3$.
- (3p) d) Să se determine toate elementele $\hat{y} \in \mathbf{Z}_6$ pentru care $\hat{3} \cdot \hat{y} = \hat{3}$.
- (3p) e) Să se dea un exemplu de trei numere în progresie aritmetică astfel încât suma ultimelor două numere este 3.

2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \sin x$.

- (3p) a) Să se calculeze $f'(x)$.
- (3p) b) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(3x)}{x}$.
- (3p) c) Să se determine $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(3x)}{x}$.
- (3p) d) Să se găsească trei puncte de extrem local ale funcției f .
- (3p) e) Să se calculeze $\int_0^{3\pi} f(x)dx$.

Descarcat de pe site-ul ebacalaureat.ro

Proba D. Programa M1. Filiera teoretică, specializarea Științe ale naturii; Filieră tehnologică, profil Tehnic, toate specializările

Varianta 002

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră în $M_2(\mathbf{R})$ matricele $H = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și pentru orice matrice

$A \in M_2(\mathbf{R})$ se definește funcția $f_A : \mathbf{C} \rightarrow \mathbf{C}$, $f_A(z) = \det(A - z \cdot I_2)$.

- (4p) a) Să se calculeze $\det(H)$.
- (4p) b) Să se arate că pentru orice matrice $A \in M_2(\mathbf{R})$ este adevărată egalitatea $(A + i \cdot I_2)(A - i \cdot I_2) = A^2 + I_2$, unde $i \in \mathbf{C}$, $i^2 = -1$.
- (4p) c) Să se arate că ecuația $f_H(z) = 0$ nu are rădăcini raționale.
- (2p) d) Să se găsească două matrice diferite $A, B \in M_2(\mathbf{R})$ pentru care $f_A(1) = f_B(1)$.
- (2p) e) Să se calculeze $f_H(i)$.
- (2p) f) Să se arate că $\det(H^2 + I_2) = f_H(i) \cdot f_H(-i)$.
- (2p) g) Să se arate că pentru orice matrice $X \in M_2(\mathbf{R})$ pentru care $\det(X) = -1$, este adevărată inegalitatea $\det(X^2 + I_2) \geq 4$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră funcțiile $f, g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^2$, $g(x) = \ln(1 + x^2)$.

- (4p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $g'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (4p) b) Să se arate că f și g au același punct de extrem local.
- (4p) c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x)}{f(x)}$.
- (2p) d) Să se calculeze $I = \int_0^1 f(x)dx$.
- (2p) e) Să se calculeze $J = \int_0^1 g(x)dx$.
- (2p) f) Să se arate că pentru orice număr real x este adevărată inegalitatea $f(x) \geq g(x)$.
- (2p) g) Să se arate că $\ln 2 + \frac{\pi}{2} \leq \frac{7}{3}$.

Varianta 002

SUBIECTUL I

- a) $AB = \sqrt{(-3-3)^2 + (3+3)^2} = 6\sqrt{2}$.
- b) $z = 3^3 \cdot i^3 = -27i$, deci $\operatorname{Re}(z) = 0$.
- c) $\left| 4\vec{i} + 3\vec{j} \right| = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5$.
- d) $y - 3x = 0$. (justificați alegerea făcută !)
- e) Cam simplu $1 + 0 = 1$.
- f) Triunghiul fiind dreptunghic ($5^2 = 3^2 + 4^2$) avem că $S = \frac{3 \cdot 4}{2} = 6$.

SUBIECTUL II

1.

- a) Un număr $\overline{abc}$ convine dacă $a \in \{1, 2, \dots, 9\}$ și $b + c = 3$, deci $(b, c) \in \{(3, 0), (2, 1), (1, 2), (0, 3)\}$. În total sunt 36 de numere.

- b) De exemplu $A = \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, pentru care $\det A = 3 \cdot 1 - 0 \cdot 0 = 3$.

- c) Convine $x > 3$ și $3+x = 27$, deci $x = 24$ este soluție.

- d) Verificând elementele lui $\mathbf{Z}_6$, obținem $\hat{y} \in \{\hat{1}, \hat{3}, \hat{5}\}$.

- e) De exemplu -9, -2, 5. (de ce este progresie? mai găsiți și alte exemple?)

2.

- a) $f'(x) = \cos x$, $x \in \mathbf{R}$.

- b) Avem că $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{3x} \cdot 3 = 3$.

- c) Deoarece $\sin t \in [-1, 1], \forall t \in \mathbf{R}$, avem că limita cerută este 0.

- d) Deoarece $-1 \leq \sin x \leq 1, \forall x \in \mathbf{R}$, avem că $x_1 = \frac{\pi}{2}, x_2 = 2\pi + \frac{\pi}{2}$ sunt puncte de maxim, iar $x_3 = -\frac{\pi}{2}$ este punct de minim. (de exemplu)

- e) $\int_0^{3\pi} f(x) dx = -\cos x \Big|_0^{3\pi} = 2$. (calcule complete la examen!)

SUBIECTUL III

- a) $\det H = -1$.

- b) $(A + i \cdot I_2)(A - i \cdot I_2) = A^2 - i \cdot A + i \cdot A - i^2 \cdot I_2 = A^2 + I_2$.

c) Dacă $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in M_2(\mathbf{R})$, atunci

$$A - z \cdot I_2 = \begin{pmatrix} a-z & b \\ c & d-z \end{pmatrix}, f_A(z) = \begin{vmatrix} a-z & b \\ c & d-z \end{vmatrix} = z^2 - (a+d) \cdot z + ad - bc \quad (1)$$

Din (1) avem: $f_H(z) = 0 \Leftrightarrow z^2 - 3z - 1 = 0$, deci $z_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{13}}{2} \notin \mathbf{Q}$.

d) Luăm $A = I_2, B = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$ și folosind (1) avem $f_A(1) = 0 = f_B(1), A \neq B$.

e) Folosind (1) avem că $f_H(i) = -2 - 3i$.

f) Deoarece $f_H(-i) = -2 + 3i$, avem că

$$f_H(-i) \cdot f_H(i) = 13, \det(H^2 + I_2) = \begin{vmatrix} 5 & 3 \\ 9 & 8 \end{vmatrix} = 13, \text{adică are loc egalitatea cerută.}$$

g) Fie $X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in M_2(\mathbf{R}), ad - bc = -1$. Avem:

$$\det(X^2 + I_2) = \det(X + i \cdot I_2) \cdot \det(X - i \cdot I_2) = \begin{vmatrix} a+i & b \\ c & d+i \end{vmatrix} \cdot \begin{vmatrix} a-i & b \\ c & d-i \end{vmatrix} = 4 + (a+d)^2 \geq 4.$$

SUBIECTUL IV

a) $f'(x) = 2x, g'(x) = \frac{2x}{1+x^2}, x \in \mathbf{R}$.

b) Deoarece $f'(x) < 0, g'(x) < 0$ pentru $x < 0, f'(x) > 0, g'(x) > 0$ pentru $x > 0$ și $f'(0) = 0, g'(0) = 0$, avem că $x = 0$ este punct de minim local atât pentru f , cât și pentru g .

c) Cu regula lui L'Hospital avem că $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x^2)}{x^2} = 1$. (se poate și altfel ?)

d) $I = \left. \frac{x^3}{3} \right|_0^1 = \frac{1}{3}$.

e) $J = x \ln(1+x^2) \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{2x^2}{1+x^2} dx = \ln 2 - 2(x - \arctg x) \Big|_0^1 = \ln 2 - 2 + \frac{\pi}{2}$.

f) Din $f'(x) - g'(x) = \frac{2x^3}{1+x^2}$, deducem că $x = 0$ este punct de minim pentru $f - g$, deci $f(x) - g(x) \geq f(0) - g(0), \forall x \in \mathbf{R}$, deci are loc inegalitatea dorită.

g) Din f) deducem că $\int_0^1 f(x) dx \geq \int_0^1 g(x) dx \Leftrightarrow \ln 2 + \frac{\pi}{2} \leq \frac{7}{3}$.